

- دانلود گام به گام تمام دروس ✓
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه ✓
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی ✓
- دانلود نمونه سوالات امتحانی ✓
- مشاوره کنکور ✓
- فیلم های انگیزشی ✓

 www.ToranjBook.Net

 [ToranjBook_Net](https://t.me/ToranjBook_Net)

 [ToranjBook_Net](https://www.instagram.com/ToranjBook_Net)

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۱

جمعه ۱۴۰۱/۰۴/۱۷

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه دروس را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۱۲۵	مدت پاسخگویی: ۱۳۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	ریاضی و آمار ۲	۲۰	۱	۲۰	۲۵ دقیقه
۲	اقتصاد	۱۵	۲۱	۳۵	۱۵ دقیقه
۳	علوم و فنون ادبی ۲	۲۰	۳۶	۵۵	۲۰ دقیقه
۴	جامعه‌شناسی ۲	۲۰	۵۶	۷۵	۲۰ دقیقه
۵	زبان عربی (اختصاصی)	۱۵	۷۶	۹۰	۱۵ دقیقه
۶	فلسفه ۱	۲۰	۹۱	۱۱۰	۲۰ دقیقه
۷	روان‌شناسی	۱۵	۱۱۱	۱۲۵	۱۵ دقیقه

اگر r نادرست باشد، گزاره $(r \Rightarrow \sim p)$ به انتفای مقدم درست بوده و ترکیب عطفی آن با یک گزاره درست دیگر دارای ارزش درست خواهد بود.

$$r \equiv F \Rightarrow ((\underbrace{p \Leftrightarrow \sim q}_T) \wedge (\underbrace{r \Rightarrow \sim p}_T)) \equiv T$$

بنابراین ارزش گزاره مرکب، نقیض ارزش گزاره r می‌باشد، یعنی با $(\sim r)$ هم‌ارزش است.

۶ ۳ می‌دانیم زمانی قیاس استثنایی تبدیل به مغالطه می‌شود که از $p \Rightarrow q$ و q نتیجه بگیریم p را:

$$\frac{p \Rightarrow q}{q} \\ \therefore p$$

در حالی که در قیاس استثنایی، مقدمه‌ی دوم باید p باشد نه q .

پس بیان مغالطه به زبان ریاضی به صورت $((p \Rightarrow q) \wedge q) \Rightarrow p$ خواهد بود.

۷ ۱

چون رابطه‌ی داده‌شده تابع است باید از هر عضو مجموعه‌ی اول یک پیکان خارج شده باشد و اگر دو پیکان خارج شده است، باید دو عضو متناظر آن در مجموعه‌ی دوم با هم برابر باشند. از عضو ۱ در مجموعه‌ی اول دو پیکان به عضوهای -۳ و $a-b$ خارج شده، پس باید این دو عضو برابر باشند:

$$a-b = -3$$

هم‌چنین عضو a در مجموعه‌ی اول به دو عضو -۱ و b در مجموعه‌ی دوم متناظر شده پس $b = -۱$ خواهد بود. حال در رابطه‌ی $a-b = -۳$ به جای b عدد -۱ را جایگزین می‌کنیم.

$$a-b = -3 \xrightarrow{b=-1} a - (-1) = -3 \Rightarrow a = -3 - 1 \Rightarrow a = -4$$

در نهایت:

$$2a + b = 2(-4) - 1 = -8 - 1 = -9$$

۸ ۳ ابتدا ضابطه را تا حد ممکن ساده می‌کنیم:

$$f(x) = \frac{\sqrt{x^4 + 4x^2 + 4}}{ax^2 + bx + 1} = \frac{\sqrt{(x^2 + 2)^2}}{ax^2 + bx + 1} \\ = \frac{|x^2 + 2|}{ax^2 + bx + 1} \quad \frac{x^2 + 2 > 0}{ax^2 + bx + 1}$$

حال برای این که $f(x)$ تابع ثابت باشد، باید داشته باشیم:

$$f(x) = c \Rightarrow \frac{x^2 + 2}{ax^2 + bx + 1} = c \Rightarrow x^2 + 2 = acx^2 + bcx + c$$

$$\Rightarrow \begin{cases} ac = 1 \\ bc = 0 \\ c = 2 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} a = \frac{1}{2} \\ b = 0 \end{cases} \Rightarrow a + b = \frac{1}{2} + 0 = \frac{1}{2}$$

ریاضیات

۱ ۳

به هر جمله‌ی خبری که بتوانیم دقیقاً یکی از ۲ ارزش درست یا نادرست را به آن نسبت دهیم، گزاره گفته می‌شود. توجه شود که جملات امری، پرسشی و عاطفی گزاره محسوب نمی‌شوند. گزینه‌ی (۳) یک جمله‌ی خبری است که ارزش آن دقیقاً درست یا نادرست است، پس گزاره محسوب می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ابراز احساسات

(۲) پرسشی

۲ ۳

می‌دانیم تعداد حالت‌های ارزشی n گزاره برابر با 2^n است،

$$2^n = 64 \Rightarrow 2^n = 2^6 \Rightarrow n = 6$$

پس:

۳ ۴

بررسی گزینه‌ها:

(۱) هر دو گزاره‌ی داده‌شده درست و در نتیجه ترکیب فصلی آن‌ها نیز درست است.

(۲) هر دو گزاره‌ی داده‌شده درست و در نتیجه ترکیب فصلی آن‌ها نیز درست است.

(۳) گزاره‌ی $\frac{0}{1} \neq \frac{0}{1}$ ، نادرست و گزاره‌ی $\frac{\sqrt{3}+1}{1+\sqrt{3}} = 1$ درست است، در نتیجه ترکیب فصلی گزاره درست با نادرست، گزاره‌ای با ارزش درست است.

(۴) هر دو گزاره نادرست هستند و در نتیجه ترکیب فصلی آن‌ها نادرست است.

۴ ۴ $p \Rightarrow q$ تنها زمانی نادرست است که p درست و q نادرست

است. حال به بررسی گزاره‌ها می‌پردازیم:

(الف) ترکیب فصلی دو گزاره تنها وقتی نادرست است که ارزش هر دو گزاره نادرست باشد، یعنی q نادرست و $\sim p$ نیز نادرست باشد، در نتیجه این گزاره فقط وقتی که p درست و q نادرست باشد، دارای ارزش نادرست خواهد بود پس این گزاره، هم‌ارز $p \Rightarrow q$ است.

(ب) $\sim p \Rightarrow \sim q$ تنها زمانی نادرست است که $\sim q$ درست و $\sim p$ نادرست باشد؛ یعنی q نادرست و p درست باشد، پس این گزاره نیز هم‌ارز $p \Rightarrow q$ است (این گزاره را عکس نقیض $(p \Rightarrow q)$ می‌نامیم و این دو همواره هم‌ارزش‌اند).

(ج) $\sim p \Rightarrow \sim q$ تنها وقتی نادرست است که $\sim p$ درست و $\sim q$ نادرست باشد؛ یعنی p نادرست و q درست باشد. در نتیجه این گزاره هم‌ارز $p \Rightarrow q$ نیست.

۵ ۴ گزاره‌های p و $(\sim q)$ درست هستند، بنابراین ترکیب دو شرطی $(p \Leftrightarrow \sim q)$ درست است.

با توجه به این که $(\sim p)$ نادرست است، اگر r درست باشد، ارزش $(r \Rightarrow \sim p)$ نادرست بوده و ترکیب عطفی آن با هر گزاره‌ای نادرست است.

$$r \equiv T \Rightarrow ((\underbrace{p \Leftrightarrow \sim q}_T) \wedge (\underbrace{r \Rightarrow \sim p}_F)) \equiv F$$

۱۴ ۳ خروجی تابع علامت، تنها می‌تواند مقادیر -1 ، 0 و 1 باشد، پس:

$$a \in \{-1, 0, 1\}$$

$$a = -1 \Rightarrow \text{sign}((-1)^2 - 6(-1) + 12) = -1 \Rightarrow \text{sign}(19) = -1 \quad \times \text{ غقیق}$$

$$a = 0 \Rightarrow \text{sign}(0^2 - 6(0) + 12) = 0 \Rightarrow \text{sign}(12) = 0 \quad \times \text{ غقیق}$$

$$a = 1 \Rightarrow \text{sign}(1^2 - 6(1) + 12) = 1 \Rightarrow \text{sign}(7) = 1 \quad \checkmark$$

۱۵ ۲

$$(2f - g)(-2) = 2f(-2) - g(-2) = 2\sqrt{-(-2) + 7} - \frac{2(-2) + 1}{|-2| - 3}$$

$$= 2\sqrt{2+7} - \frac{-4+1}{2-3} = 2\sqrt{9} - \frac{-3}{-1} = 2(3) - 3 = 6 - 3 = 3$$

۱۶ ۴ از حاصل ضرب تعداد کالا در قیمت کالا، تابع درآمد به دست می‌آید:

$$R(x) = 50 \cdot x$$

برای تعیین تابع سود، تابع هزینه را از تابع درآمد کم می‌کنیم:

$$P(x) = R(x) - C(x) = 50 \cdot x - (x^2 + 30 \cdot x + 160)$$

$$\Rightarrow P(x) = -x^2 + 20 \cdot x - 160$$

تابع سود، یک تابع درجه دوم می‌باشد و تعداد کالایی که شرکت را به حداکثر سود می‌رساند طول نقطهٔ ماکسیمم نمودار تابع می‌باشد.

$$x = -\frac{b}{2a} = -\frac{20}{2(-1)} = 10$$

۱۷ ۳

$$D_{\frac{f}{g}} = D_f \cap D_g - \{x \mid g(x) = 0\}$$

$$D_f = D_g = \mathbb{R}$$

$$g(x) = 0 \Rightarrow x^2 - 5x + 6 = 0 \Rightarrow (x-2)(x-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=2 \\ x=3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow D_{\frac{f}{g}} = \mathbb{R} - \{2, 3\}$$

۱۸ ۳

$$\bar{x}_{\text{اولیه}} = 3 \Rightarrow \frac{\bar{x}_{\text{اولیه}}}{3} = 1/5 \Rightarrow \text{خط فقر اولیه}$$

$$\bar{x}_{\text{جدید}} = 4 \Rightarrow \frac{\bar{x}_{\text{جدید}}}{4} = 2 \Rightarrow \text{خط فقر جدید}$$

اگر k نفر با درآمد ۶ میلیون تومان به جامعه اضافه کنیم، داریم:

$$\bar{x}_{\text{جدید}} = \frac{3 \times 20 + 6k}{20 + k} = 4 \Rightarrow 4(20 + k) = 60 + 6k$$

$$\Rightarrow 80 + 4k = 60 + 6k \Rightarrow 6k - 4k = 80 - 60 \Rightarrow 2k = 20 \Rightarrow k = 10$$

۹ ۲ چون f همانی است، پس در هر کدام از زوج‌مرتبه‌های آن

باید $x = y$ باشد. پس:

$$\begin{cases} (1, a) \in f \Rightarrow a = 1 \\ (b+1, -2) \in f \Rightarrow b+1 = -2 \Rightarrow b = -3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow (c, a-b) = (c, 1 - (-2)) = (c, 3) \in f \Rightarrow c = 5$$

۱۰ ۳ در توابع پلکانی، تمام ضابطه‌ها عدد ثابت هستند، پس:

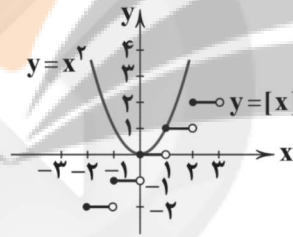
$$\frac{ax^2 + bx + 6}{2x - 3} = c \Rightarrow ax^2 + bx + 6 = 2cx - 3c$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = 0 \\ b = 2c \\ 6 = -3c \Rightarrow c = -2 \end{cases} \Rightarrow b = -4$$

$$\Rightarrow a + b = 0 + (-4) = -4$$

۱۱ ۳

نمودار دو تابع $y = x^2$ و $y = [x]$ را در یک دستگاه مختصات رسم می‌کنیم:

دو تابع در دو نقطه به طول‌های صفر و ۱ متقاطع هستند.

۱۲ ۴ چون حاصل جزء صحیح برابر -3 است، عبارت داخل آن باید

بین -2 و -3 باشد.

$$-3 \leq 2x - 7 < -2 \xrightarrow{+7} 4 \leq 2x < 5 \xrightarrow{:\div 2} 2 \leq x < \frac{5}{2}$$

۱۳ ۱ درستی مختصات نقطه $(2, -2)$ را در هر یک از توابع

بررسی می‌کنیم:

بررسی گزینه‌ها:

$$1) -2 = |2(2) - 4| - 2 \Rightarrow -2 = -2 \quad \checkmark$$

$$2) -2 = |2(2) + 4| + 2 \Rightarrow -2 = 10 \quad \times$$

$$3) -2 = |2 - 4| - 4 \Rightarrow -2 = -2 \quad \checkmark$$

$$4) -2 = |2(2) - 4| + 4 \Rightarrow -2 = 4 \quad \times$$

به این ترتیب گزینه‌های (۲) و (۴) حذف می‌شوند. اکنون درستی مختصات نقطه $(4, 0)$ را در گزینه‌های باقی‌مانده بررسی می‌کنیم.

$$1) 0 = |2(4) - 4| - 4 \Rightarrow 0 = 0 \quad \checkmark$$

$$3) 0 = |4 - 4| - 4 \Rightarrow 0 = -4 \quad \times$$

بنابراین گزینه (۱) تابع نمودار رسم شده می‌باشد.

حال در مرحله بعد، باید نرخ cpi سال ۱۳۹۹ را حساب کنیم:

$$cpi = \frac{\text{قیمت کالا در دی ماه ۹۸}}{\text{قیمت کالا در دی ماه ۹۹}} \times ۱۰۰$$

$$= \frac{۳۹,۱۳۰,۴۳۴ - ۳۲,۲۰۰,۰۰۰}{۳۲,۲۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۲۱\%$$

۲۴ ۱ نقطه X در زیر منحنی واقع شده است. یعنی همه منابع موجود به کار گرفته نشده‌اند، پس با به کارگیری منابع بلااستفاده می‌توان به نقطه Z رسید.

اما در نقطه Z منابع همگی مورد استفاده قرار گرفته‌اند پس برای حرکت به سمت Y نیاز است تا منابع جدید به بازار تزریق شوند.

توجه: با افزایش منابع منحنی ما به سمت بالاتر حرکت می‌کند و از نقطه Z دورتر می‌شود. بنابراین راه‌حل مناسبی برای دستیابی به آن نیست.

۲۵ ۳ الف) مالیات پرداختی هنگام واردات کالا، تعرفه‌های گمرکی نام دارد که نوعی مالیات غیرمستقیم است.

ب) افرادی که پاره‌وقت کار می‌کنند مثل ۲ روز در هفته شاغل به حساب می‌آیند.

ج) بیت‌کوین به عنوان یکی از پول‌های نوظهور و نوعی پول مجازی است.

د) اقتصاد مقاوم حاصل خودباوری، تلاش و مجاهدت همه‌جانبه و فراگیر مردمی سخت‌کوش است که حاضر نیستند در زیر سایه بیگانگان زندگی کنند و به آنان وابسته باشند.

۲۶ ۲ الف) برای به دست آوردن تولید ناخالص داخلی باید تمام اقلام تولیدشده را جمع کنیم:

$$GDP = ۱۸۰ + ۹۵ + ۱۲۵ + ۲۴۰ = ۶۴۰$$

ب) سرانه هم از فرمول زیر به دست می‌آید:

$$\text{تولید ناخالص داخلی} = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی سرانه}}{\text{جمعیت}}$$

$$= \frac{۶۴۰,۰۰۰,۰۰۰}{۵۰,۰۰۰,۰۰۰} = ۱۲,۸۰۰$$

دو نکته مهم:

۱- خرید و فروش لوازم دست دوم در تولید ناخالص داخلی به حساب نمی‌آیند.

۲- برای محاسبه سرانه حتماً صفرهای تولید ناخالص را بگذارید تا کاملاً درست به دست بیاید.

۲۷ ۱ الف) شناسایی نیازها مربوط به خرید هوشمندانه است.

ب) در فرآیند ارزیابی، فرد به کمک جدول خرید مقایسه‌ای گزینه‌های فهرست‌شده در مراحل قبل را با هم مقایسه می‌کند.

ج) نرخ سود سپرده بلندمدت نسبت به سایر حساب‌ها بیشتر است. از معایب این حساب‌ها می‌توان به این مورد اشاره کرد که اگر نرخ سود عمومی افزایش یابد، سود این حساب‌ها در حد توافق‌شده باقی می‌ماند.

۱۹ ۲

$$۱۰۰ \times \frac{\text{شاخص قیمت مسکن در ۹۱} - \text{شاخص قیمت مسکن در ۹۴}}{\text{شاخص قیمت مسکن در ۹۱}} = \text{تورم مسکن}$$

$$\Rightarrow \text{تورم مسکن} = \frac{۱۹۲ - ۱۲۰}{۱۲۰} \times ۱۰۰ = \frac{۷۲}{۱۲۰} \times ۱۰۰ = ۶۰\%$$

۲۰ ۳ هر فرد در این کشور به طور متوسط، ۴ دندان پوشیده، ۴ دندان کشیده‌شده و ۴ دندان پر شده دارد.

اقتصاد

۲۱ ۲

برای پاسخ به این سؤال، ابتدا باید درآمد بنگاه را حساب کنیم: قیمت هر کالا $\times$ تعداد کالاها = درآمد
 $= ۱۶۰۰ \times ۱,۳۵۰,۰۰۰ = ۲,۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰$
 در مرحله بعد باید هزینه‌ها را حساب کنیم و در نهایت هزینه‌های تولید را با هم جمع کنیم:

$$\text{تعداد ماه} \times \text{حقوق ماهیانه هر کارمند} = ۱۲ \times ۵,۶۰۰,۰۰۰ = ۸۰۶,۴۰۰,۰۰۰$$

$$\text{اجاره سالیانه بنگاه} = ۸,۵۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۱۰۲,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{هزینه سالیانه آب و برق} = ۳,۲۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۳۸,۴۰۰,۰۰۰$$

$$\text{استهلاک سالیانه} = ۸۰۶,۴۰۰,۰۰۰ \times ۲۰\% = ۱۶۱,۲۸۰,۰۰۰$$

$$\text{جمع هزینه‌های بنگاه} = ۸۰۶,۴۰۰,۰۰۰ + ۱۰۲,۰۰۰,۰۰۰ + ۳۸,۴۰۰,۰۰۰ + ۱۶۱,۲۸۰,۰۰۰ = ۱,۴۵۸,۰۸۰,۰۰۰$$

در نهایت هم محاسبه سود / زیان:

هزینه‌ها - درآمد = سود / زیان
 $= ۲,۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۱,۴۵۸,۰۸۰,۰۰۰ = ۷۰۱,۹۲۰,۰۰۰$
 چون عدد نهایی مثبت است (یعنی درآمدها از هزینه‌ها بیشتر است)، بنگاه سود کرده است.

۲۲ ۴ الف) از آن جایی که واژه سهم به کار رفته نه سهام، این عبارت مربوط به شراکت است.

ب) کمیابی منابع باعث می‌شود تا انسان مجبور شود میان گزینه‌های مختلف، بده - بستان کند.

نکته: بده - بستان میان گزینه‌ها موجب مطرح شدن بحث هزینه فرصت می‌شود. ج) قوانینی که به مالکیت شخص احترام می‌گذارند، مربوط به وظیفه «بهبود عملکرد بازار» دولت است.

د) تجارت بین‌الملل به سه دلیل اهمیت دارد:

- یکسان نبودن منابع
- یکسان نبودن تکنولوژی
- یکسان نبودن ویژگی‌های اقلیمی

۲۳ ۴ برای پاسخ به این سؤال ابتدا باید نرخ کالا را در دی ماه ۱۳۹۹ به دست بیاوریم:

$$cpi = \frac{\text{قیمت کالا در دی ماه ۹۹}}{\text{قیمت کالا در دی ماه ۹۹}} \times ۱۰۰$$

$$= \frac{۴۵,۰۰۰,۰۰۰ - X}{X} \times ۱۰۰$$

$$= ۱۵X = ۴,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۰۰X \Rightarrow ۱۵X + ۱۰۰X = ۴,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\Rightarrow \frac{۱۱۵X}{۱۱۵} = \frac{۴,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰}{۱۱۵} \Rightarrow X = ۳۹,۱۳۰,۴۳۴$$

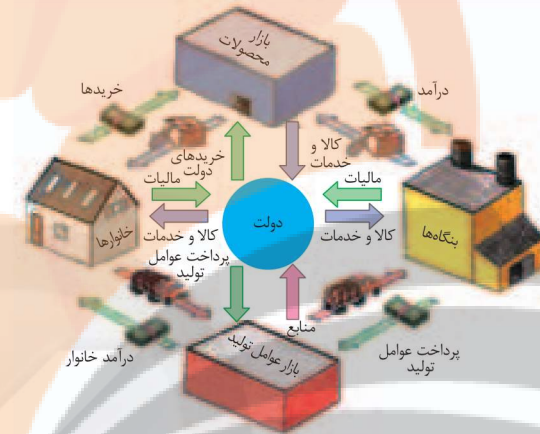

۲۸ | ۱

الف) قیمت موتور محرکه عرضه و تقاضا برای حرکت بر روی منحنی است. (کاهش یا افزایش عرضه و تقاضا)

ب) تقاضا مربوط به مصرف‌کننده است. وقتی قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی است یعنی تقاضا زیاد است پس برای رسیدن به تعادل **تقاضا کاهش** می‌یابد.
ج) اگر تقاضا (Q_2) بیشتر از عرضه (Q_1) باشد، بازار در وضعیت مازاد تقاضا یا همان کمبود عرضه قرار دارد.

۲۹ | ۲

ب) جنگ‌ها و تحریم‌های اقتصادی قرن‌های اخیر و رفتار خودخواهانه برخی کشورها موجب شده است تا اقتصاددانان بر اهمیت خودکفایی در برخی تولیدات داخلی و عدم وابستگی برای تأمین آن‌ها از خارج تأکید کنند.

۳۰ | ۳

بررسی عبارت نادرست:

ب) در زمان قاجار درآمدهای نفتی افزایش پیدا نکردند.

۳۱ | ۴

الف) بیکاری از دو جهت بر بودجه دولت تأثیر منفی می‌گذارد؛ اول این‌که دولت مجبور می‌شود تا هزینه‌های اجتماعی خود را برای افراد بیکار شده بیشتر کند و دوم این‌که درآمد مالیاتی دولت به دلیل بیکار بودن کارگران و کاهش تولید شرکت‌ها کاهش یافته است.

ب) سیاست بازار باز، می‌تواند به کاهش حجم پول در گردش (از طریق فروش اوراق مشارکت به مردم و گرفتن پول از آن‌ها) کمک کند.

۳۲ | ۱

بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) مرز امکانات، اجازه محاسبه هزینه فرصت را هنگامی که بیش از یک کالا تولید می‌کنیم، می‌دهد؛ زیرا یک کالا هزینه فرصتی ندارد.
ب) قید بودجه مربوط به خرید کالا برای مصرف است. در این جا باید مرز امکانات تولید ذکر می‌شد.

۳۳ | ۲

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) خرید هوشمندانه

۳) خرید مقایسه‌ای

۴) الگوی خرج

۳۴ | ۳

همان‌طور که از اسم جدول پیداست، مربوط به مخارج است؛ پس میزان درآمد پیش‌بینی شده در این جدول جایگاهی ندارد.

نکته: یکی از ردیف‌های جدول مربوط به درصد مصرف هر یک از ستون‌ها است.

۳۵ | ۲

بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) گات بین ۲۳ کشور و به صورت غیررسمی امضا شد.

ج) قرارداد نفتا بین آمریکا، کانادا و مکزیک امضا شد.

علوم و فنون ادبی

۳۶ | ۱

منظور از نثر ساده در این دوره، نثر مرسلی نیست که نویسندگانی مانند «بلعمی» می‌نوشته‌اند؛ بلکه در نثر ساده این دوره، لغات و ترکیبات عربی و اشاره به آیات و احادیث و درآمیختگی شعر و نثر (به نسبت نثر مرسل) کم نیست.

۳۷ | ۳

عین‌الحیات اثری است از علی‌بن‌حسین واعظ کاشفی با نثر مرسل در دوره هندی که در آن به موضوع عرفان پرداخته شده است.

۳۸ | ۲

در اواخر دوره مغول با پایان یافتن خلافت عباسیان، عربی‌دانی و نوشتن به آن زبان نیز از رونق افتاد و توجه به زبان فارسی که زبان توده مردم بود، رونق گرفت.

۳۹ | ۳

کاربرد «مر» در این دوره تقریباً کم است.

۴۰ | ۴

مرصادالعباد رساله‌ای منثور است.

۴۱ | ۲

در این گزینه، «شادی‌گرایی» و «زمینی بودن معشوق» با سبک خراسانی تناسب دارد. در گزینه‌های (۱) و (۳) شرح غم هجران و در گزینه (۴) بی‌اختیاری عاشق با ویژگی‌های فکری سبک عراقی متناسب است.

۴۲ | ۳

ویژگی فکری بیت سؤال و گزینه (۳): اعتقاد به قسمت و تقدیرگرایی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) عشق موجب کمال است.

(۲) دل‌ربایی و فتنه‌انگیزی معشوق و ناشکیبایی عاشق

(۴) نكوهش بحث با نادان

۴۳ | ۳

ویژگی‌های شعر سبک هندی در سایر گزینه‌ها:

(۱) حس‌آمیزی و تشخیص

(۲) تشخیص و حسن تعلیل

(۴) اسلوب معادله و تشبیه تمثیل

جامعه‌شناسی

۵۶ | ۴

از نگاه قرآن، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست. ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود و جهان تکوینی براساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.

اگر انسان از خود و جهان هستی شناخت درستی نداشته باشد، از تعامل صحیح با جهان هستی باز می‌ماند.

هنرمند عضوی از یک فرهنگ است و آثارش مطابق با نوع فرهنگی است که با آن مناسباتی دارد. هنر را می‌توان بیان ژرف‌ترین فردیت هنرمند دانست. اما این فردیت مجرد از اجتماع نیست.

۵۷ | ۳

در استعمار نو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد. در استعمار فرانو، استعمارگران بیش از ابزارهای نظامی، سیاسی و اقتصادی، از ابزارهای فرهنگی و علمی به ویژه رسانه‌ها و فناوری اطلاعات استفاده می‌کنند.

۵۸ | ۴

فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، مدینه فاسقه می‌نامد.

آرمان‌ها و ارزش‌های صهیونیسم، نژاد خاصی را مورد توجه قرار می‌دهد و با رویکرد دنیوی خود، دیگران را در خدمت به آن نژاد به کار می‌گیرد.

قبول تفاوت‌ها و محترم شمردن آن‌ها در فرهنگ جهانی اهمیت بسیاری دارد.

پذیرش تفاوت‌ها از صلح جهانی در برابر جنگ و خشونت محافظت می‌کند و انگیزه شناخت متقابل جوامع و فرهنگ‌ها را فراهم می‌آورد. مراسم حج نمونه بارز تأکید هم‌زمان بر شباهت‌ها و تفاوت‌های میان انسان‌ها و فرهنگ‌هاست.

در فرهنگ‌های جبرگرا، انسان نمی‌تواند آینده‌اش را براساس اراده و عمل خود بسازد و محکوم به سرنوشتی محتوم است.

۵۹ | ۱

رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن با عنوان پروتستانتیسم یاد می‌شود.

روشنگری با رویکرد دنیوی، اگر با شناخت عقلی همراه باشد، به دلیل این‌که وحی را نمی‌پذیرد، به دئیسم منجر می‌شود. دئیسم یعنی اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر ندارد.

اومانیسیم، مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب است و به معنای اصالت انسان دنیوی و این جهانی است.

سکولاریسم به معنای رویکرد دنیوی و صرفاً این جهانی به هستی است. در این رویکرد، همه ظرفیت‌های انسان، متوجه آرمان‌ها و اهداف دنیوی و این جهانی می‌شود.

۶۰ | ۲

در دوران رنسانس، روش معرفتی قرون وسطی (وحی و شهود) مورد تردید قرار گرفت و به تدریج به بحران معرفتی انجامید.

غرب این مطلب را به نخبگان جوامع غیرغربی القا می‌کرد که پیروی از فرهنگ غرب، تنها راه پیشرفت و توسعه دیگر فرهنگ‌ها است.

سکولاریسم، اومانیسیم و روشنگری در مجموع، عمیق‌ترین لایه فرهنگ معاصر غرب و روح و شالوده آن را تشکیل می‌دهند.

بعضی متفکران از نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب، با عناوین «افول سکولاریسم» و «پساسکولاریسم» یاد کردند.

۶۱ | ۱

شباهت استبداد قومی با استبداد استعماری این است که هر دو دارای هویت غیراسلامی بودند.

تفاوت راهبردی استبداد قومی با استبداد استعماری این است که استبداد قومی با وجود این‌که دارای هویتی غیراسلامی بود، به دلیل این‌که پشتوانه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت، از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌کرد و می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند.

قدرت سیاسی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار، بیشتر قومی و قبیله‌ای بود، در دوران استعمار، از طریق سازش با دولت‌های غربی، با قدرت استعمارگران پیوند خورد و استبداد ایلی و قومی به صورت استبداد استعماری درآمد.

۶۲ | ۳

جهان هستی متشکل از دو بخش جهان انسانی و جهان تکوینی است. جهان انسانی نیز متشکل از جهان فرهنگی و جهان ذهنی است. جهان تکوینی هم شامل جهان طبیعت و جهان فوق طبیعت می‌باشد.

۶۳ | ۱

مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلام، جنبش‌ها و انقلاب‌های گسترده مردم در کشورهای عربی است.

پس از مرگ جمال عبدالناصر، انور سادات رئیس‌جمهور وقت مصر با امضای قرارداد کمپ دیوید، اسرائیل را به رسمیت شناخت و این مسئله، موقعیت گروه‌های فلسطینی را تضعیف کرد.

انقلاب اسلامی ایران از طریق بیداری اسلامی، الگوی جدیدی در برابر امت اسلامی قرار داده است.

دولت‌های غربی تلاش کردند تا این انقلاب‌ها را بخشی از فرآیند غربی شدن کشورهای عربی معرفی کنند. از این رو، آن را «بهار عربی» نامیدند.

۶۴ | ۳

ژان کالون و مارتین لوتر؛ اصلاح‌گران دینی بودند که با تفاسیر پروتستانی از دین، در گسترش فرهنگ سکولار در فرهنگ عمومی غرب نقش داشتند.

انقلاب فرانسه که ریشه در دوران رنسانس و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی دارد، نخستین انقلاب لیبرال در جهان است.

فیلسوفان روشنگری مانند دکارت، دیدرو و روسو نقش زیادی در شکل‌گیری فرهنگ جدید غرب ایفا کرده‌اند.

۶۵ | ۲ در سال نهم هجرت (نه سیزدهم هجرت)، گروه‌های مختلف

برای پذیرش اسلام، از سراسر شبه‌جزیره به مدینه آمدند.

در دوران خلافت، غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی که در چارچوب فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند نیز مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود.

۶۶ | ۳ لیبرالیسم قرن‌های هجدهم و نوزدهم را لیبرالیسم اولیه

می‌نامند که بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت.

لیبرالیسم اولیه، موانع پیشین مانند غیرقابل فروش بودن زمین را از پیش پای صاحبان ثروت (سرمایه‌داران) برداشت، نه از پیش پای فئودال‌ها و اربابان بزرگ.

۶۷ | ۱ براساس تقسیم‌بندی جهان به توسعه‌یافته و توسعه‌نیافته،

کشورهای توسعه‌یافته، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند.

دو اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را کسانی به کار می‌برند که چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند.

تقابل شمال و جنوب، تقابلی جهانی است و در صورتی‌که فعال شود، بسیاری از چالش‌های درونی کشورهای غربی، دیگر بار فعال خواهند شد.

۶۸ | ۲ رشد تجارت و برده‌داری، انتقال برده‌های سیاه‌پوست

آفریقایی به مزارع آمریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی موجب شد که بازرگانان نسبت به زمین‌داران جایگاه برتری پیدا کنند. دولت‌ها برای افزایش قدرت خود به سرمایه و پول بازرگانان نیاز داشتند و بازرگانان برای تجارت و سود، نیازمند حمایت نظامی دولت‌مردان بودند. بدین ترتیب، پیوند قدرت با ثروت و تجارت شکل گرفت. صنعت، عنصر دیگری بود که انباشت ثروت سرمایه‌داران را سرعت بخشید.

۶۹ | ۴ برخی از متفکران، بحران‌های زیست‌محیطی را مشکل

سرنوشت‌ساز قرن بیستم دانسته‌اند.

بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا، هر دو، هویت اقتصادی دارند ولی از جهاتی با یکدیگر متفاوت‌اند.

سرمایه‌داران با وجود آسیب‌هایی که می‌بینند، با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند.

نخستین بحران اقتصادی، در سال ۱۸۲۰ میلادی در انگلستان به وجود آمد اما مهم‌ترین آن‌ها در فاصله بین دو جنگ جهانی، یعنی سال‌های ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۳ میلادی اتفاق افتاد.

۷۰ | ۲ رنسانس به معنای «تولد دوباره» و «تجدید حیات» است و از

قرن چهاردهم تا شانزدهم میلادی را شامل می‌شود. دلیل نام‌گذاری این دوره به رنسانس، این است که غرب در این زمان به فرهنگ یونان و روم بازگشت.

۷۱ | ۳ جامعه آرمانی مارکس از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد

سرمایه‌داری عبور می‌کرد، مالکیت خصوصی را از بین می‌برد و صورتی سوسیالیستی و کمونیستی پیدا می‌کرد.

۷۲ | ۱ رهبران دینی پس از شکست در مشروطه، از موضع فعالیت

رقابت‌آمیز به موضع مقاومت منفی بازگشتند. این موضع در مرجعیت شیعه تا شروع انقلاب اسلامی ادامه یافت.

انقلاب اسلامی ایران بیرون از قطب‌بندی سیاسی شرق و غرب، یک قطب‌بندی جدید فرهنگی به وجود آورد و خود در کانون قطب فرهنگی جهان اسلام قرار گرفت.

نخستین بیدارگران اسلامی در ایران، جنبش‌هایی را برای اصلاح رفتار حاکمان و ساختار حکومت قاجار به وجود می‌آوردند.

جنبش تنباکو نمونه‌ای موفق از فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی است.

۷۳ | ۲ فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشند، نمی‌توانند معیار و

میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند و در نتیجه، نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند.

با ارزش جهان‌شمول عدالت، می‌توان از قطبی شدن جهان، بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر و در نتیجه، پامال شدن حقوق انسان‌ها جلوگیری کرد و از تفرقه بین جوامع و تباه شدن منابع و امکانات بشر پیشگیری کرد.

۷۴ | ۳ دولت - ملت‌ها، حاکمیت‌های سیاسی - اقتصادی جدیدی

بودند که نخستین بار در اروپای غربی با افول قدرت کلیسا پدید آمدند. آن‌ها برخلاف حاکمیت‌های پیشین، خود را با هویت دینی و معنوی نمی‌شناختند و کاملاً سکولار بودند. هویت آن‌ها اغلب ناسیونالیستی و قومی است. این کشورها در مسیر توسعه خود به صورت قدرت‌های استعماری درآمدند.

۷۵ | ۲ بیدارگران نخستین، با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب، از

فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند. آن‌ها خطر غرب را بیشتر در سلطه‌گری و قدرت سیاسی و اقتصادی آن می‌دیدند.

قدرت حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان، ریشه در اعتقادات و پیشینه تاریخی این کشورها نداشت. قدرت آن‌ها وابسته به قدرت جهانی استعمار بود. آنان با اتکا

به این قدرت، می‌کوشیدند مظاهر دینی و اسلامی را از بین ببرند و ساختارهای اجتماعی پیشین را حذف و ساختارهای اجتماعی جدیدی ایجاد کنند.

نخبگان غربگرایی که به عملکرد نسل اول روشنفکران معترض بودند، نسل دوم روشنفکران را شکل دادند. این گروه تحت تأثیر جریان‌های چپ در کشورهای اروپایی بودند. این نسل با عنوان روشنفکران چپ کشورهای اسلامی شناخته می‌شود. اعتراض روشنفکران چپ به روشنفکران نسل اول، به دلیل گریز آنان از اسلام یا اسلام‌ستیزی آنان نبود، بلکه از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت.

منورالفکران غربگرا که در قدم‌های نخست از ضرورت اصلاحات در دولت‌های کشورهای اسلامی خود سخن می‌گفتند، در نهایت با حمایت کشورهای غربی، در جوامع خود حکومت‌های سکولار تشکیل دادند.

زبان عربی (اختصاصی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا تعریب یا مفهوم مشخص کن (۸۰ - ۷۶):

۷۶ ۲ ترجمه کلمات مهم: اِقْصِدْ فِي مَشِيكَ: در راه رفتنت میانه‌روی باش، میانه‌روی کن / اَعْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ: صدایت را پایین بیاور / اَنْگَرِ الْأَصْوَاتِ: زشت‌ترین صداها / لَ: قطعاً / صَوْتُ الْحَمِيرِ: صدای خران (الحمیر: جمع مکسر «الجمار»)

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) ضمیر «ك» در «مَشِيكَ» ترجمه نشده است، «صدایت را بالا نبر» معادل عبارت عربی نیست، «هم‌چون» معادلی در عبارت ندارد، «ك» ترجمه نشده است.

(۳) «الحمیر: خرها» جمع است، صدایت را پایین نگاه‌دار (← صدایت را پایین بیاور)

(۴) «الأصوات» جمع است، «تعلق» معادلی در عبارت ندارد، «الحمیر» جمع مکسر است.

۷۷ ۱ ترجمه کلمات مهم: هذه مواعظ قيّمة: این‌ها پندهایی ارزشمند هستند که / ليهتدوا: تا (برای این‌که) هدایت شوند

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) این (← این‌ها؛ چون اسم جمع بعد از «هذه» بدون «ال» آمده، «هذه» به صورت جمع ترجمه می‌شود)، اندرزه‌ای ارزشمند (← اندرزه‌ایی ارزشمند)، آن حکیم فرزانه (← حکیمی، خردمندی)، عدم ترجمه «ها» در «قدّمها»، که (← تا)

(۳) گرانبها (← ارزشمندی)، و (← که)، هدایتشان نماید (← هدایت شوند؛ «يهتدوا» فعل لازم است)، «بها» ترجمه نشده است.

(۴) «خردمندی» نباید در ترجمه به عنوان نهاد بیاید، این (← این‌ها)، گرانبها (← ارزشمندی)، «بتواند» اضافی است، تا بتواند هدایتشان کند (← هدایت شوند)

۷۸ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «حي: بشتاب»

(۲) «يهدي: هدیه می‌دهد»، «يهدي: هدایت می‌کند»، ضمناً «هو» ترجمه نشده است.

(۴) «أحبّ: دوست‌داشتنی‌ترین» اسم تفضیل است «عبادالله: بندگان خدا»، «أحبّ: دوست دارم» / أنفعهم: سودمندترین آن‌ها

۷۹ ۱ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۲) عندما ← إن، إذا / جناح ← جناحي

(۳) نَقَّار الخشب ← الطائر الطنان / لن تقدر ← ما قدرت، لا تقدر

(۴) كانت محاولتك ← حاولت، تحاول / جناح ← جناحي

۸۰ ۲ ترجمه عبارت سؤال: «از انبارهای آب درباره سوارانی که در

بیابان‌های تشنه و سرگردانند، بپرس.»

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) به این موضوع اشاره دارد که هیچ آدمی بی‌عیب و ایراد نیست.
- (۲) همانند عبارت سؤال این موضوع را بیان می‌کند که انسان قدر نعمت‌هایی را که دارد، نمی‌داند و به محض از دست دادنشان متوجه اهمیتشان می‌شود.
- (۳) معادل «آب که از سرگذشت، چه یک وجب چه صد وجب!» است.
- (۴) در اهمیت آزمودن و کسب اطمینان به کار می‌رود.

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سوالات زیر پاسخ بده (۸۵ - ۸۱):

تلمیع آن است که شاعر شعری را در دو زبان یا بیش‌تر بسراید و این نوع از شعر، ملمّع نامیده می‌شود. روشی که شاعران از آن استفاده می‌کنند این است که بیتی یا بعضی از شعرشان را به زبان دیگری بسرایند و این فن نزد شعرای بزرگ دیده می‌شود. تسلّط بر یک یا چندین زبان برای سرودن ملمّعی قوی نیست؛ زیرا حفظ موضوع شعر و وزن آن در یک قالب شعری، کار سختی به شمار می‌آید. این کار زمانی که دو زبان از نظر ساختار (شکل) اختلاف زیادی دارند، محال به نظر می‌رسد. می‌توان ملمّعی عربی - فارسی را هر چند که سخت باشد، به دلیل مشابهت دو زبان در حروف مصوّت و اساس وزنی مشترک بین آن‌ها سرود. اما ملمّعات ترکی - عربی برای مثال، سرودنشان بسیار سخت‌تر از ملمّعات فارسی - عربی است. باید نقش مهمی را که مشابهت خط عربی و فارسی در ابداع فن ملمّع و موفقیت آن ایفا کرده است، فراموش نکنیم.

۸۱ ۴ ترجمه عبارت سؤال: «سرودن ملمّعی عربی - ترکی بسیار سخت است؛ زیرا آن ...»

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) موضوعات شعر بین این دو زبان تفاوت دارد.
- (۲) شاعر ترک قواعد زبان عربی را به خوبی نمی‌داند.
- (۳) شاعر نمی‌تواند کلمات عربی را به آسانی تلفظ کند.
- (۴) نظام وزنی وجود ندارد که دو زبان در آن مشترک باشند.

۸۲ ۲ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) ترجمه: برای این فن کافی است که شاعر زبان دومی بداند. (با توجه به متن، شرط کافی نیست).
- (۲) ترجمه: بعضی از اوقات، تلمیع در بیش از دو زبان دیده می‌شود. (با توجه به سطر اول متن صحیح است).
- (۳) ترجمه: تلمیع آن است که شاعر بیت اول را در بیت بعدی ترجمه کند. (تلمیع با ترجمه تفاوت دارد).
- (۴) ترجمه: همه شاعران می‌توانند این فن را در اشعارشان به کار ببرند. (با توجه به متن، شاعران بزرگ از عهده این فن برمی‌آیند).

۸۹ ۱ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) اگر خود جمله وصفیه فعل ماضی (زَرَعَ) باشد و قبل از آن در عبارت فعل ماضی (جَمَعَ) داشته باشیم، جمله وصفیه غالباً به صورت ماضی بعید ترجمه می‌شود؛ ترجمه: «کشاورز با خوشحالی محصولاتی را جمع کرد که ماه‌ها پیش آن‌ها را کاشته بود.»

(۲) کان + مضارع: ماضی استمراری ← کان + يُعَوِّدُونَ (مضارع باب تفعیل): عادت می‌دادند؛ ترجمه: بزرگان ما خودشان را به ترک گناهان کوچک عادت می‌دادند.

(۳) «یساعد» جمله وصفیه برای «برنامج» است که قبل از آن در عبارت فعل نیامده؛ بنابراین به صورت مضارع اخباری یا التزامی ترجمه می‌شود؛ ترجمه: «در جهان برنامه‌ای جدید وجود دارد که به ما در یاد گرفتن زبان‌های دشوار کمک می‌کند (کمک کند).»

(۴) «لا یبلغ» جمله وصفیه برای «أشیاء» است و چون قبلش در عبارت فعل مضارع آمد، جمله وصفیه به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌شود؛ ترجمه: «راستگویان با راستگویی‌شان به چیزهایی می‌رسند که دروغگویان هرگز به آن‌ها نمی‌رسند.»

۹۰ ۲ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) «مِنْ أَعْلَمَ» جار و مجرور و «أَعْلَمَ» مجرور به حرف جرّ است؛ ترجمه: کسی که دانش مردم را به دانش خود بیفزاید، از داناترین مردم به شمار می‌آید.»

(۲) «فهو شرّ...» جواب شرط، «هو شرّ» جمله اسمیه و «شرّ» خبر است؛ ترجمه: «هر کسی شهوتش بر عقلش چیره شود، او از چارپایان (نیز) بدتر است.»

(۳) «هذا: مبتدا»، «طریق: خبر» و «أقوم» صفت «طریق» است؛ ترجمه: «این راهی استوارتر است، اگر خردورزی کنید.»

(۴) «لهذا العمل» خبری است که زودتر آمده (خبر مقدم) و «خبر» مبتدایی است که دیرتر آمده است (مبتدای مؤخر). از راه ترجمه خیلی راحت می‌توان این را فهمید؛ ترجمه: «بهترین نتایج را این کار دارد، اگر به آن عمل کنی.»

فلسفه

۹۱ ۴ گزینه (۴) مربوط به علم تجربی است، اما سایر گزینه‌ها می‌توانند سؤالی فلسفی باشند. سؤالاتی از قبیل این‌که: مقصود ما از آزادی چیست؟ آیا اصولاً می‌توان آزادی را با برابری جمع کرد؟ خوشبختی و سعادت در گرو چیست؟ و پرسش از سرانجام انسان، پرسش‌های فلسفی هستند.

۹۲ ۲ فلسفه‌های مضاف، به بررسی مطالب بنیادین و مبانی شاخه‌های مختلف علم و دانش می‌پردازند. تنها در گزینه (۲) به یک مسئله بنیادین پرداخته شده است.

۸۳ ۳ ترجمه عبارت سؤال: گزینه‌ای را معین کن که از دلایل

موفقیت ملّمع در فارسی نیست:

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) مشابهت خط دو زبان فارسی و عربی
(۲) اختلاف کم بین دو زبان از ناحیه شکلی (ساختاری)
(۳) استفادهٔ بیش‌تر از حروف مصوّت نسبت به حروف صامت (چنین چیزی در متن نیامده است).
(۴) مشارکت در نظام وزنی

■ گزینهٔ درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۸۴ و ۸۵):

۸۴ ۱ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۲) للمخاطب ← للغائبه / فاعله محذوف ← فعل معلوم فاعل دارد.
(۳) مجهول ← معلوم / فاعله محذوف ← فعل معلوم فاعل دارد.
(۴) للمخاطب ← للغائبه / متعدّد ← لازم

۸۵ ۲ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) اسم تفضیل ← اسم تفضیل نیست.
(۲) اسم فاعل ← اسم فاعل نیست (چون مفرد آن «کبیر» بر وزن فاعل نیست). / مصدره: تکبّر ← مصدره: کبّر (از ثلاثی مجرد ساخته شده) / مضاف‌إلیه ← صفة
(۴) مفرده: کبیره ← مفرده: کبیر / مؤنّث ← مذکر / مضاف‌إلیه ← صفة

■ گزینهٔ مناسب را در پاسخ به سؤالات زیر مشخص کن (۸۶ - ۸۷):

۸۶ ۴ بررسی گزینه‌ها:

(۱) «المطاعم: رستوران‌ها» بر وزن «مفاعل» و اسم مکان است.
(۲) «سکینه: آرامش» = «هدوء: آرامش»
(۳) «أدنو: نزدیک می‌شوم» ≠ «أبتعد: دور می‌شوم»
(۴) «الأراذل: فرومایگان» بر وزن «أفعل» اسم تفضیل و مفردش «الأزذل» است.

۸۷ ۱ بررسی گزینه‌ها:

(۱) «مار صحرا دمش را در ماسه قرار می‌دهد، سپس ناگهان مانند عصا می‌ایستد.» (در این گزینه کلمات متضاد وجود ندارد).
(۲) سؤال: پرسید ≠ أجاب: پاسخ داد / صغّر: خردسالی ≠ کبّر: بزرگسالی
(۳) یزداد: زیاد می‌شود ≠ یقل: کم می‌شود
(۴) ضاحك: خندان ≠ باكي: گریان

۸۸ ۴ بررسی گزینه‌ها:

(۱) «العلم»، «الصغر» «النقش» و «الحجر» این چهار اسم، معرّف به «ال» هستند.
(۲) «الربیع»، «المعتدل» و «الخلابة» هر سه معرّف به «ال» هستند.
(۳) «العنب»، «البرازیلی» و «الینتبه» هر سه معرّف به «ال» هستند.
دقت کنید: «البرازیلی» چون «ی» نسبت گرفته، معرّف به علم حساب نمی‌شود.
(۴) «اللغة» و «التجارة» معرّف به «ال» و «الیمن» معرّف به علم است.

۹۳ بررسی سایر گزینه‌ها: ۴

- ۱) پرسش‌های اساسی در فطرت ثانی مطرح می‌شود.
- ۲) کنار گذاشتن اموری مثل خواب و خور، ممکن نیست؛ بلکه برای ورود به فطرت ثانی نباید به آن‌ها بسنده کرد.
- ۳) فطرت اول بی‌فایده و پست نیست.

۹۴ ۱ باورهایی که فلسفه ما را می‌سازند، نقش تعیین‌کننده در

انتخاب اهداف دارند. به عبارت دیگر: این باورها هستند که به ما می‌گویند چه چیزی را هدف زندگی قرار دهیم و از چه چیزی گریزان باشیم. بنابراین می‌توان گفت: فلسفه هر کس معنادهنده به زندگی اوست.

۹۵ ۲ بررسی گزینه‌ها:

- ۱) الفاظ کلی (مثل انسان، آسمان و خورشید) به موجودات حقیقی در عالم حقیقت اشاره دارند.
- ۲) اشیای بیرون غار در حقیقت مثال واقعی از موجودات این جهان هستند و به وجود حقیقی آنان اشاره دارد.
- ۳) برای رسیدن به حقیقت موجودات باید از مرتبه حواس فراتر رفت و سیر عقلانی و درونی انجام داد.
- ۴) مردمان درون غار، آزاداندیش نیستند، زیرا برای رسیدن به حقیقت پیش از رهایی خود تلاشی نکرده‌اند.

۹۶ ۱ در آغاز شکل‌گیری فلسفه، آن‌چه بیش از هر چیز اندیشمندان

یونان باستان را به خود مشغول می‌داشت، دگرگونی‌هایی بود که پیوسته در جهان طبیعت رخ می‌داد.

۹۷ ۴ معرفت‌شناسی توانایی انسان در شناخت هستی را مورد مطالعه

قرار می‌دهد و این‌که بشر با چه ابزاری و چگونه هستی را مطالعه می‌کند، به این حوزه مربوط است.

۹۸ ۳ سقراط روش بحث ثابتی داشت. مفهومی از مفاهیم را که در

زندگی ما اهمیت حیاتی دارد، برمی‌گزید و درباره‌اش پرسش می‌کرد. وقتی کسی داوطلب پاسخ می‌شد، با توجه به پاسخ او، سؤال دیگری طرح می‌کرد، به طوری که مخاطب و پاسخ‌دهنده را به حقیقت می‌رساند و آن‌چه را که حق بود، از زبان پاسخ‌دهنده به دست می‌آورد، پس سقراط خودش حقیقت را در اختیار مخاطب قرار نمی‌داد، بلکه برای رسیدن به حقیقت به دیگران کمک می‌کرد. سقراط هم‌چنین به مردم می‌آموخت که هر چیزی را مورد سؤال قرار دهند.

۹۹ ۲ راه کشف حقیقت و منابع معرفتی ملاصدرا عبارت‌اند از:

- ۱ - مقدمات برهانی و استدلال (عقل)
- ۲ - مطالب کشفی (شهود)
- ۳ - مواد قطعی دینی (نه عقلی!!)

۱۰۰ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) این سؤال درباره «امکان شناخت» است، نه «قلمرو شناخت».
- ۲) این سؤال مربوط به «ارزش شناخت حسی» است.
- ۳) این پرسش «اکتسابی بودن همه شناخت‌ها یا وجود برخی شناخت‌های غیراکتسابی و فطری» را مورد سؤال قرار می‌دهد.

۱۰۱ ۴ بررسی گزینه‌ها:

- ۱) فیثاغورس
  - ۲) هراکلیتوس
  - ۳) پارمنیدس
  - ۴) تالس
- ۱۰۲ ۳ ارسطو از اولین دانشمندانی است که مبانی علوم تجربی را پایه‌گذاری کرد.

۱۰۳ ۲ شناخت رذائل و فضایل + توجه به خدا = تمایل به تقویت

کردن فضائل در انسان و ترجیح دادن فضائل بر تمایلات شخصی.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) شناخت رذائل و فضائل به تنهایی برای ترک رذیلت کافی نیست و به پشتوانه‌ای به نام خدا نیز نیاز است.
- ۳) این عبارت اشاره به وجود اختیار و امور اکتسابی انسان دارد.
- ۴) گاهی تمایلات مربوط به بُعد حیوانی بر انسان چیره می‌شود.

۱۰۴ ۴ بیکن از نخستین فیلسوفانی بود که بر اهمیت حس و تجربه

اصرار می‌ورزید و به اصالت تجربه معتقد بود. به نظر بیکن فیلسوفان گذشته با دنباله‌روی از ارسطو، بیشتر بر استدلال عقلی تکیه کرده بودند و همین امر سبب شده بود که علوم تجربی در خرافات و تعصب‌های بیجا محصور بماند و پیشرفت نکند. پس از وی فیلسوفان دیگری مانند جان لاک، فیلسوف قرن هفدهم انگلستان، نیز روش او را دنبال کردند و بر تجربه‌گرایی تأکید ورزیدند.

۱۰۵ ۳ این کتاب آسمانی، انسان را موجودی جاویدان، جانشین

خداوند در زمین و مسجود فرشتگان محسوب کرده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) به روشنی و وضوح درباره روح سخن گفته شده است.
- ۲) در این کتاب به جاویدان بودن انسان اشاره شده است نه فانی بودن آن.
- ۴) از انسان به عنوان مسجود فرشتگان نام برده می‌شود.

۱۰۶ ۳ نظر دقیق و روشن درباره انسان در دوره یونان باستان، اولین

بار از جانب افلاطون ابراز شد و از آن‌جا که مجموعه آثار افلاطون منعکس‌کننده اندیشه‌های سقراط نیز هست، می‌توان گفت که دیدگاه افلاطون به میزان زیادی منعکس‌کننده دیدگاه استاد وی، سقراط نیز هست.

۱۰۷ ۱ نفس و روح، مرکز اندیشه‌های انسان است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲) روح انسان از قوانین طبیعی و فیزیکی تبعیت نمی‌کند.
- ۳) روح از قوانین فیزیکی آزاد است؛ ولی بدن مانند دیگر اجسام از قوانین فیزیکی تبعیت می‌کند و آزاد نیست.
- ۴) روح و بدن با همدیگر هستند و روح از بدن استفاده می‌کند. (در این دنیا با هم هستند.)

۱۱۵ ۴ ردیابی نشدن علامت غایب، ردّ درست نام دارد. در این‌جا

دانش‌آموز علامت غایب یعنی پرچم فرانسه را درست تشخیص داده و دست خود را بالا نبرده، پس ردّ درست اتفاق افتاده است.

۱۱۶ ۴ ظرفیت حافظه حسی ← نامحدود

نوع رمزگردانی حافظه بلندمدت ← عمدتاً معنایی

زمان بازیابی حافظه کوتاه‌مدت ← چند دقیقه

۱۱۷ ۱ هر سه گزینه (۲)، (۳) و (۴) اشاره به حافظه معنایی دارند زیرا

دانش عمومی مدنظر است، اما گزینه (۱)، اشاره به حافظه رویدادی دارد، زیرا به مکان و زمان مشخصی (شخصی) مربوط می‌شود.

۱۱۸ ۲ سبک تصمیم‌گیری تکانشی در میان نوجوانان زیاد دیده

می‌شود که بلافاصله با پشیمانی همراه است.

۱۱۹ ۴ هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۳) اشاره به روش‌های اکتشافی حل

مسئله دارند، زیرا مبتنی بر احساس و نظر شخصی هستند، اما در گزینه (۴) زهرا به نیازسنجی واقعی پرداخته و مطابق با نیاز خواهرش هدیه لازم و مورد احتیاج او را خریداری کرده است که روش تحلیلی حل مسئله است. روش‌های تحلیلی، مورد قبول همه است.

۱۲۰ ۱ سؤال مربوط به توجه ← دریافت‌های حسی را چگونه انتخاب

می‌کنیم؟

۱۲۱ ۴ اگر تصمیم‌گیری براساس تعداد اولویت‌ها باشد، انواع آن ساده

و پیچیده است.

۱۲۲ ۲ مسائل علوم انسانی عمدتاً از نوع «خوب تعریف‌نشده»

هستند (گزینه (۲)) و در این مسائل، شناسایی موقعیت اولیه نسبت به مسائل خوب تعریف‌شده (گزینه‌های (۱)، (۳) و (۴)) دشوارتر است.

۱۲۳ ۴ هر نگرش دارای یک عنصر شناختی، یک عنصر احساسی و

یک عنصر آمادگی برای عمل است.

۱۲۴ ۱ در هر سه گزینه (۲)، (۳) و (۴)، شکست به عوامل قابل کنترل

مانند قدرت و اراده، نظم و انضباط و کار بیشتر اِسناد داده شده است، اما در گزینه (۱) عاملی بیرونی و غیرقابل کنترل یعنی تحریم و استکبار جهانی ذکر شده است که انگیزه جبران شکست را کاهش می‌دهد.

۱۲۵ ۳

۱۰۸ ۲ ابن‌سینا بود که هم‌چون عارفان برای روح جایگاهی بسیار رفیع

در نظام خلقت قائل شد و برای توصیف بی‌قراری و کوشش روح برای رسیدن به جایگاه اصلی‌اش، شعری به زبان عربی سرود و وضعیت روح را با بیانی تمثیلی، در آن شرح داد.

۱۰۹ ۳ کسی که بداند که نادان است ← چهل ساده دارد.

کسی که نداند که نادان است ← چهل مرکب دارد. (پوزش از ابن‌یمین مبیور شریع بیت دوم رو کمی تغییر بدم!)

۱۱۰ ۴ به نظر ارسطو، اگر عقل بر قوای دیگر حاکم شود، انسان به

اعتدال در قوا می‌رسد و همین اعتدال، عامل سعادت و نیک‌بختی انسان است. به اعتقاد ارسطو شهوت و غضب همواره در معرض افراط و تفریط هستند، اما عقل می‌تواند مانع این افراط و تفریط شود؛ البته شرط لازم برای چنین امری این است که خود عقل رشد کرده و به درجات مناسبی از معرفت دست یابد تا خودش دچار افراط و تفریط نشود. بنابراین از نظر ارسطو، اگر قوای وجودی در خط اعتدال باشند، انسان به سعادت می‌رسد.

روان‌شناسی

۱۱۱ ۳ جریان یک عمل یا جریان رسیدن به هدف را فرآیند

می‌گویند.

نظام‌دار بودن روش علمی، یعنی تابع قواعد مشخص و معین بودن.

۱۱۲ ۲ هر سه گزینه (۱)، (۳) و (۴)، اشاره به عوامل محیطی و تأثیر

تربیت و همنشین دارند، اما در گزینه (۲) بیان شده است که آهنگی را که از ابتدا اصل نیست (اشاره به ذات بد)، نمی‌توان با هیچ صیقلی صاف و درست نمود؛ پس به عوامل وراثتی اشاره شده است.

۱۱۳ ۳ دوقلوهای همسان الزاماً هم‌جنس هستند، بنابراین مهدی و

محسن (هم‌جنس) می‌توانند ویژگی‌های وراثتی یکسان داشته باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) الهام و سعید ناهمسان هستند، پس نمی‌توانند از یک تخمک باشند.

(۲) سارا و سپیده هم می‌توانند همسان باشند و هم ناهمسان.

(۴) دوقلوهای ناهمسان می‌توانند هم‌جنس یا غیر هم‌جنس باشند.

۱۱۴ ۲ شناخت پایه ← توجه، ادراک، حافظه

شناخت عالی ← تفکر و انواع آن مثل قضاوت، استدلال، حل مسئله و

تصمیم‌گیری

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) شناخت عالی - شناخت عالی - شناخت پایه - شناخت پایه

(۳) شناخت پایه - شناخت پایه - شناخت عالی - شناخت عالی

(۴) شناخت عالی - شناخت پایه - شناخت پایه - شناخت عالی

- دانلود گام به گام تمام دروس ✓
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه ✓
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی ✓
- دانلود نمونه سوالات امتحانی ✓
- مشاوره کنکور ✓
- فیلم های انگیزشی ✓

 www.ToranjBook.Net

 [ToranjBook_Net](https://t.me/ToranjBook_Net)

 [ToranjBook_Net](https://www.instagram.com/ToranjBook_Net)